

Henigtsmæssig. Det forekommer mig ogsaa, at de Udtryk, som den ærebe Landsthingsmand brugte, da han omtalte § 2, indeholde den bedste Anbefaling for Forslaget. Dette gaaer jo ud paa det, der ligger til Grund for alle Veiforbedringer, nemlig at formindste den Snidningsmodstand, som Veiene frembyde, og at gjøre det muligt, med den mindst mulige Kraft at befordre den samme Vægt, eller med den samme Kraft at befordre den samme Vægt med den størst mulige Hurtighed. Fra de dybeste Sanbæle og de meest knudrede Brolægninger til de jævne Skinnelveie er der jo en stor Mængde af Gradationer, men alle Forbedringer have aabenbart det samme Næm. Spørgsmaalet bliver kun, om Nedlæggelsen af saadanne Skinner træder hindrende i veien for den øvrige Anvendelse af de paagjældende Veie og Gader, og det maa da erindres, at Forbydningen imellem de to Skinner, hvori Hjulet gaaer, er saa ubetydelig, at enten de befares paalangs eller paatvers, kan det ikke frembyde Vanskeligheder for andre Vogne, Ryttere eller Fodgængere. Det vil være indlysende, at forsaavidt de befares med Heste, er Faren endog mindre end ligeoverfor Løse Vogne. De kunne nemlig ikke komme udenfor Sporet, og den, der holder sig udenfor dette, er sikker paa ikke at blive hørt over; andre Vogne derimod, som høre frem og tilbage og svinge snart til den ene, snart til den anden Side, kunne paa befærdede Veie i en ganske anden Grad blive til Gæne for andre Vogne, Ryttere eller Fodgængere. Det forekommer mig derfor, at Tingen i sig selv fortjener al mulig Begunstigelse, og dette fremgaaer ogsaa tilstrækkeligt af Sagens Acter, thi alle de Autoriteter, fra hvem der er indhentet Erklæringer, baade Communalbestyrelsen i Kjøbenhavn, Politidirecteuren, Amtsraad, Befæstningsvæsen osv. have eenstemmigt anbefalet samme. Tingen er baade saa sund i sit Princip og saa prøvet i sin Anvendelse, at der ikke forekommer mig at være mindste Betænkelighed ved at tilegne sig ogsaa dette Gode, især da det ikke udkræver noget Offer fra Statens Side.

Forsaaavidt der er blevet spurgt om, hvort Eneretten skal bestaae, skal jeg svare, at Hensigten er at give en virkelig Eneret til at be-

nytte Sporet ved de dertil indrettede Vogne. Blot at indrømme den Vedkommende den lille Cresret, at Andre skulle høre af Veien for ham, eller at han maa give sin Ridsk ved Trøie og Posthorn, forekommer mig ikke tilstrækkeligt til, at man skulde vente, at Folk derpaa skulde anvende en Sum, der f. Ex. med Hensyn til den Sporvei, der nærmest kan ventes at ville blive anlagt, vil løbe op til 300,000 Rb. Det er utænkeligt, at Noget skulde ville anvende en Capital af 300,000 Rb. alene for at opnaae den Forret, at Andre skulle høre af Veien for ham, en Forret, som en Postvogn med Postil-løn allerede nu har. Paa den anden Side vil en saadan Forret ikke medføre, at den Deel af Gaden eller Veien, hvor Sporet ligger, ikke skulde turde betrædes af Andre. Hvis en sædvanlig Vogn, en Rytter eller Fodgænger betræder denne Veie, begaaer han ikke noget Indgreb; men den Eneberettigede har Eneret til at have saadanne Vogne, som kunne gaae i Sporet, og uden en saadan Eneret kan Sagen ikke komme igang, thi hvad skulde vel bevæge Folk til at nedlægge Spor, der med samme Net kunne benyttes af Enhver? Naar Udvalget har foreslaaet, at det udtrykkeligt skal betinges, at de paagjældende Gader og Veie skulle være tilstrækkeligt brede, og at de paagjældende Autoriteter skulle høres derover, kan jeg ikke have Noget derimod. Men jeg kan dog ikke tilbageholde den Bemærkning, at det forekommer mig at være overflødigt, da det er Noget, der aldeles følger af sig selv, ligesom det ogsaa sees at være i fuldeste Maaade opfyldt i det Tilfælde, der nærmest forelaae. Naar der staaer, at denne Eneret skal nærmere betegnes ved „de nedlagte Spors Benyttelse ved Hestekraft“, da er jeg deri enig. Den Eneret, som den Vedkommende faaer, udelukker altsaa ikke Regjeringen fra at give Andre Eneret til at nedlægge et andet Spor, skjøndt det ikke er rimeligt, at Gadens eller Veiens Brede kan taale, at der gives en saadan ny Net, og det er kun til Benyttelse af Sporet at den Vedkommende erholder Eneret. Naar der tilføies „ved Hestekraft“, saa har man ganske vist derved truffet Regjeringens Mening; men jeg skal dog bemærke, at det valgte Udtryk let vil kunne lede til at antage, at naar den Vedkommende brugte en